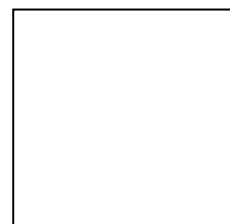

Nittedal Rotaryklubb

Program og Kommunikasjonskomitéen

Månedsbrev Februar 2019

Presidentens hjørne

Rotaryvenner!

Tankene om Rotaryåret 2018/19 har endret seg i løpet av høsten og vinteren, i takt med store og små hendelser. Midtveismøte har i ettertid vist seg å være en viktig milepæl for meg i så måte: Guvernørens midtveis-rapport tidlig i januar og andre innslag om Rotary-hendelser, -trender og -planer ga meg et sterkt inntrykk: Vi strever med vårt i hverdagen, men vi er faktisk med på noe større. Det ga meg en ny giv i forhold til klubbens (fram-)drift.

Guvernør Rune har ved flere anledninger minnet oss på at Distriktet og RI ønsker å kunne rapportere «USD 100 pr. medlem til RI og End Polio Now». Noen klubber har for lengst nådd målet – Nittedal RK har et godt stykke igjen. Jeg har lovet å ikke mase, og det står jeg ved, men dere skal vite vi blir målt – og at hvert bidrag tas imot med stor takk.

Om vi ikke når RI's og Distriktets pengeinnsamlingsmål på klubbnivå, skal vi med desto større glede rapportere at klubben vokser (og ja, forynges, for den som er opptatt av «fysisk» alder). Det er med stor glede jeg kan skrive at vi har tatt opp to nye medlemmer - hjertelig velkommen, Heidi Lyngstad og Anne Johanne Botterud!

Vi vet også at det pågår «sonderinger» med flere. Alle som har arbeidet systematisk med slikt tidligere, vet at det er ressurskrevende og at vi ikke kan si når vi kan ta imot nye medlemmer og heller ikke hvor mange. Det vi kan si, er at vi ser utvikling og at retningen er riktig. Frokostmøtene, systematisk rekrutteringsarbeid og personlig engasjement på tvers av komitéene har bidratt sterkt her.

Samfunnskomiteens sledehund-arrangement er vel gjennomført til glede for mange, og «Hyggekveld på Skytta» står for tur. Kameratskapskomitéen legger siste hånd på planene for rekefest, og MYU skal forberede «våre» deltakere og nødvendig støtte fra Klubben på årets RYLA og på neste års utvekslingsprogram.

Det er vår i luften og fart i Nittedal RK!

Rotaryhilsen fra Øyvind

Frokostmøte Nittedal Stasjon, 7.februar 2019

Øystein Gullaksen, ny daglig leder for NSB Gjøvikbanen: Status og planer

Øystein Gullaksen stilte villig opp til å holde foredrag om Gjøvikbanen på Rotarys frokostmøte. Han kommer fra Bergen, hvor han har ledet Nettbuss i Hordaland, og følgelig kjenner han kollektivbransjen.

Gjøvikbanen har 93 ansatte, 7 ledere. Slagordet er «Hyggelig reise», og det skal være rene og hyggelige tog. Det er også viktig for ham at de ansatte trives med jobben. Han sa at han hadde et flott personale, og helt nye tog – 10 nye Flirt-sett. Punktligheten var på 97 % i januar i år. Generelt er 99,5 % av punktligheten påvirkbar for operatøren. Gullaksen mener at Bane NOR har god vinterberedskap. I 2018 var punktligheten nede i 79 %. Det skyldtes primært sommeren, med mye branner og mange innstilte tog. I juni var punktligheten helt nede i 49 %. Banen er sårbar for vær og vind, og det er gammel infrastruktur.

Kundetilfredsheten høsten 2018 var på 76 % - høyest noensinne. Men det betyr at 1 av 4 ikke er fornøyd. Det skyldes buss for tog, ikke godt nok serveringstilbud, avvikshåndtering og rutetilbudet. 3 av 4 knyttet misnøyen til punktlighet. Gullaksen har fokus på forbedring, og vil ha minst mulig buss for tog.

I Nasjonal Transportplan (2018-2029) står det om timesavganger på Gjøvikbanen fra 2022, bygging og forlenging av kryssingsspor, togtilbudet generelt, nye togsett, hensettingsspor, økt grunnrute. Når det gjelder rutetilbudet er det stramt slik det er. Men det kan være en liten

mulighet til å få opp en avgang kl 0745. NSB Gjøvikbanen har togsett og kapasitet, og kan skaffe personell. Jernbanedirektoratet må imidlertid bestille dette. Nittedal er den stasjonen på banen med hyppigst avganger, 29 pr døgn, hvorav 9 stk mellom kl 05 og 09. Nittedal har også flest passasjerer. Nittedal stasjon skal oppgraderes innen 2020.

Hva som vil påvirke leveransene deres i 2019 er først og fremst Bane NOR, som skal gjøre hyppigere trehogst langs linja. Togvedlikeholdet har NSB Gjøvikbanen satt ut til Stadler. Nytt signalanlegg, ERTMS - European Rail Traffic Management System, vil bli etablert i oktober 2022.

Gullaksen ville gjerne få innspill fra møtedeltakerne på hva som er Gjøvikbanens utfordringer, og det kom mange spørsmål og kommentarer:

- Hvorfor kan ikke 1612-toget fra Oslo stoppe i Nittedal? - Nei, det skyldes logistikk.
- Det mangler et tog mellom kl 2137 og 2302 for de som er ute i Oslo en kveld! - Det ble notert.
- Gullaksen opplyste at NSB Gjøvikbanen sponser Fredvika-festivalen for å fremme kulturtilbudet langs banen.
- Planovergang i Lurslia – hvordan kan vi påvirke at dette blir gjennomført? – Det er på gang.
- Vi ønsker noen tog som skal gå videre forbi Oslo S og til Skøyen! – Det ble notert, men er visstnok vanskelig pga kapasitet i Oslotunnelen.
- Ønskelig med flere togavganger fra Hakadal og Varingskollen, slik at folk slipper å kjøre bil til Nittedal og parkerer på innfartsparkeringen her! – Nei, logistikken går ikke opp. Toget må rekke inn tidsnok til Oslo S.
- Innfartsparkering: Gullaksen opplyste at vi må spille inn forslag til Bane NOR Eiendom. Viktig å ha tilgjengelige parkeringsplasser. Det vil bli flere i 2019-2020.
- Det er behov for et senere tog tilbake fra Oslo i helgene, i 01-tiden! – Det ble notert, og kan bli mulig.
- Forsinkelse i Gamlebyen gjør at man ikke rekker overgang til neste tog – hva kan gjøres med det? Spesielt 0734-toget. – Det ble notert.
- Vedr. mulig ny togavgang mot Oslo kl 0745 så kan den være mulig å få til pga at det kommer et ekstra returtog.

11 deltok på møtet i tillegg til innlederen.

Ref. Marit Liv

Hundesledetur på Aas Gård 8. februar 2019

Fredag 8. februar var alt gjort klart for sesongens vintermoro for barn og unge med funksjonshemming på Aas gård. Et mangeårig godt samarbeid mellom Hakadal Sledehundklubb og Nittedal Rotaryklubb.

I bålpanna brant det lystig, faklene var plassert rundt den nyoppkjørte løypa, og masse snø laget trolsk stemning på de tunge greinene mellom trærne. Bil etter bil kjørte inn på tunet med forventningsfulle barn og unge. Det var tid for hundesledeskjøring i vintermørket. Familiemedlemmer og støttekontakter myldret omkring borte ved løypestart. Plutselig dukket flakkende lys opp – og 8 spreke hunder, med sin fører bak sleden, stoppet opp med bjeff og kvink og ustyrtelig glede. Da var det bare å hive seg i sleden og bli med en runde i den fine løypa som Skiforeningen hadde kjørt opp. Stødige hjelpere bistod til trygg på- og avlevering, mens andre holdt hundene som var fullt klare til å sette av gårde bortover det hvite landskapet og inn i skogen. Et nytt hundespenn kom mot oss, og alle som ønsket det, fikk tilbud om en tur. Et par ekstra hunder fra klubben kom også bort til flokken vår, og de stilte gjerne opp for klapp og kos av små og store gjester. Det ble mange turer i løypa for de ivrigste, og stemningen var høy i den fine vinterkvelden.

Etter hvert var det tid for å fortsette kveldskosen inne på kroa. Der fyltes langbord og benker opp med sultne og tørste hundesledepassasjerer og familiene deres. Gratis pølser og nystekte vafler gikk ned på høykant sammen med diverse drikkevarer mens praten gikk om opplevelsene ute hos alle hundene og de fine turene. Her inne var det Nittedal Rotaryklubb som sørget for vått og tørt, plassering og sosiale kontakter ved behov.

Dette er et tradisjonsrikt arrangement som en årrekke har funnet sted på Aas gård. I år var vel 30 barn og unge med funksjonshemming glade deltakere sammen med sine nærmeste.

Vi gleder oss allerede til neste år og mere vintermoro.

Ref. Liv

Rotarymøte 14. februar 2019

Klubbsaker og opptak av to nye medlemmer

Astrid og Gerd hadde vært i Hamburg og besøkt en rotaryklubb. Hun overrakte presidenten en vimpel fra klubben de hadde besøkt.

Vår utvekslingsstudent Carolina orienterte oss om en vennetur til Nesbyen. Hun viste noen bilder fra turen. Til elevaksjon for SOS Barnebyer samlet hun inn penger. Hver elev skulle samle inn kr. 300.

Så var det opptak av to nye rotarymedlemmer. Disse er Anna Johanne Botterud og Heidi Lyngstad. De er 48 og 49 år og bor i Tumyrveien. Deres alder senker gjennomsnittsalderen i klubben med godt over et år. Anna Johanne arbeider som sykepleier ved MS-hjemmet i Hakadal, og Heidi er miljøsjeff i Løvenskiold Maxbo. Vi ser frem til spennende egoforedrag.

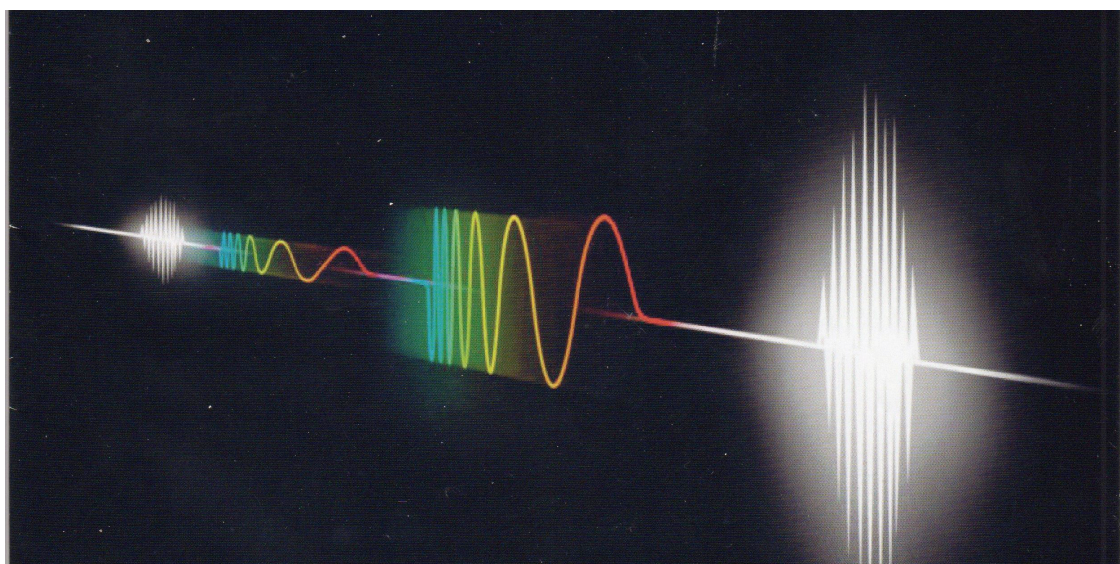
Marit Liv orienterte om status for klubbens Visjon og Overordnede mål. Vi er kommet godt i gang, men vi mangler et prosjekt som kan gi oss penger til gode formål. Det ble spurt om det var mulig å starte opp Årsrevyen – Nittedal i bilder igjen. Det var enighet om at dette var oppbrukt. Under diskusjonen spurte Bente om ikke klubbens ambisjoner burde justeres etter dagens syn. Det ble enighet om å sette opp dette emnet på møtet 23. mai.

Gunnar orienterte om et vellykket arrangement på Ås gård 8. februar, for barn og unge med funksjonshemming. Det kom nok mange hjelpere. Hakadal Sledehundklubb deltar gjerne i lignende arrangement neste år også.

Referent Adolf

Rotarymøte 21. februar 2019

Eivind Thrane: Om språk, matematikk og lysets hastighet

Matematikk er vitenskapens dronning – en fundamental og selvstendig gren av vitenskapen. For naturforskeren er matematikken et språk som kan beskrive naturen, kanskje det mest presise og universelle språk vi har, krevende å lære, men spennende å bruke.

Utforskning av elektrisitet og magnetisme på 1700- og 1800-tallet:

Gjennom denne tiden ble det utført systematiske målinger av elektriske og magnetiske fenomener og sammenhengen mellom disse. De viktigste forskerne har fått enheter oppkalt etter seg. Til slutt samlet James Clerk Maxwell resultatene i en enhetlig matematisk beskrivelse: Maxwells ligninger.

Galilei (1564-1642) Astronom
Kepler (1571-1710) Planetbaner
Newton (1642-1726) Kraftlover
Rømer (1644-1710) Lysets hastighet

Coulomb (1736-1806) Elektrisk ladning
Volta (1745-1827) Elektrisk spenning
Ampère (1775-1836) Elektrisk strømstyrke
Ørsted (1777-1851) Magnetisk feltstyrke
Gauss (1777-1855) Magnetisk flukstetthet
Faraday (1791-1867) Elektrisk kapasitans
Maxwell (1839-1879) Matematisk beskrivelse

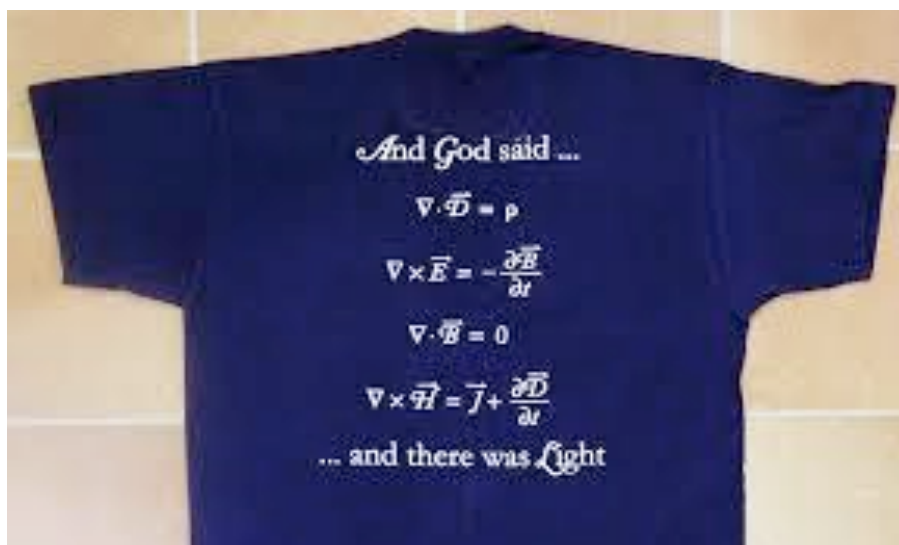
Hva er lyset? Maxwells konklusjon: Elektromagnetiske felt som forplanter seg som en bølge i rommet med lysets hastighet, målt til

299,742 km/sek

Ca 100 år etter Galilei hadde Kepler (1571-1630) vist hvordan man beregner planetbanene. Den danske astronomen Ole Rømer (1644-1710) målte lysets hastighet med rimelig nøyaktighet. Rømers metode: Å måle varigheten av formørkelser av Jupiters måne Io ved forskjellige tider på året. I 1887 påviste Hertz i laboratoriet at elektromagnetiske bølger eksisterer. I 1901 sendte Marconi det første morsesignalet, en S, over Atlanteren. Maxwells oppdagelse og hans ligninger har vært av fundamental betydning for vårt verdensbilde, f.eks. Einsteins relativitetsteori, røntgen, CT, GPS, induksjons-koketopp, osv.

Eivind opplyste at lys kan opptre som partikler i protoner, lyset har impuls, men ikke masse, lysets hastighet påvirkes av medium, og lyset vil avbøyes i et tyngdefelt. Ingen masse kan bevege seg hurtigere enn lyset, og energi kan ikke forplante seg hurtigere enn lyset.

Han avsluttet med å si at man må tro at Gud behersker matematikkens språk: Kanskje skapelsesberetningen kunne skrives mer presist, som på denne T-skjorten?

Ref. Jarle

Rotarymøte 28. februar 2019

Sverre Ringard: Norsk Forening for Grafisk Kunst –ukjent plante i den norske kunstformidlingsverden

Sverre Ringard sa ja på sparket til å holde foredrag for oss da den oppsatte foredragsholderen måtte melde forfall. Sverre fikk Nittedal kommunes kulturpris 2018, og er kjent for de fleste for sin innsats gjennom flere tiår, i Nittedal Kunstforening. Likeså for hans store og langvarige arbeid for Utheim Grendehus og som medlem i Nittedal Bygdekor.

Det er mange aktører på banen i kunstformidlings-floraen. Det er stort og det er mange. Offentlige Gallerier, private gallerier, og diverse auksjonshus. Kunstforeningene rundt omkring, har som oppgave å spre god kunst på en ikke kommersiell måte. Norsk forening for Grafisk Kunst ble stiftet i 1908. Den har som formål å fremme kjennskap til norsk grafisk kunst. Den deler med jevne mellomrom ut stipend til en eller flere grafikere. Stipendiene er på 50 000 kr. Juryen for stipendene er foreningens styre.

Hvert år distribuerer foreningen en mappe med grafiske trykk til sine medlemmer. Foreningens medlemstall er begrenset oppad til 100 medlemmer. Og de grafiske arbeidenes opplag er derfor 100 nummererte eksemplarer. Et grafisk blad av denne art, er en helt unik ting. Kontingenten er kr 2000 i året. Og for denne prisen får medlemmene 3 gode grafiske arbeider. Til 100 års jubiléet i 2008 hadde de en stor utstilling i Nasjonalbiblioteket. Frantz Widerberg lagde jubileumsmappen, og det ble også lagd en fin katalog. Sidsel Helliesen skrev en solid artikkel om Norsk Grafikk gjennom 100år og likeså om utviklingen av selve de grafiske teknikkene. Lærerne i Radérklassen på Statens Håndverk og Kunstindustriskole har alle gjennom årene vært medlemmer i foreningen. Fra den første som var Johan Nordhagen, Chrix Dahl, Ottar Helge Johannessen, og frem til Dag Hofset. Et av medlemmene kommer fra Kobberstikksamlingen i Nasjonalgalleriet. Ellers har styret hentet inn innsiktsfulle personer som har oversikt over norsk kunst. All inntekt går tilbake til kunstnerene. Sverre har ledet foreningen i 15 år. Han hadde med en del grafiske blad som viser bredden i uttrykkene, fra Arne Bendik Sjur til Håkon Gullvåg. Selve årsmappen er foreningens ansikt utad.

Ref. Sverre M

Redaktør Jarle